

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Michał Laskowski

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego
w sprawie **M. M.**

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2024 r.,

zażalenia obrońcy

na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I KZ 61/23,

w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 22 listopada 2023 r., sygn. akt I KK 152/23, wydanym po rozpoznaniu kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 22 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKa 125/22, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. akt III K 78/20, uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej czynu z art. 148 § 1 k.k. i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Jednocześnie, orzekając w trybie art. 538 § 2 k.p.k., zastosował wobec

oskarżonego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, to jest do dnia 20 lutego 2024 r. godz. 8.50.

Zażalenie na to postanowienie wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając skarżonemu postanowieniu obrazę przepisów postępowania stanowiącą uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależytą obsadę Sądu Najwyższego. Podnosząc ten zarzut wniósł o uchylenie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego.

Na skutek rozpoznania tego zażalenia, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. uchylił zaskarżone postanowienie i na podstawie art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. w zw. z art. 538 § 2 k.p.k. zastosował wobec M. M. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres do dnia 20 lutego 2024 r. do godz. 8.50.

Zażalenie na to postanowienie złożył obrońca oskarżonego, zarzucając „obrazę przepisów postępowania, to jest art. 426 § 2 k.p.k. w zw. z art. 538 § 2 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia, a polegała na zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w postępowaniu kasacyjnym, mimo braku do tego podstawy prawnej, albowiem przepis art. 426 § 2 k.p.k. nie dotyczy postępowania kasacyjnego, zaś wyrok kasatoryjny wydany w sprawie Sądu Najwyższego I KK 152/23 z dnia 22 listopada 2023 r. dotyczący skazanego M. M. zapadł z obrazą art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., gdyż został wydany przez nie sąd, zatem nie ustało wykonywanie prawomocnego wyroku skazującego mojego mocodawcę wydanego przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w dniu 22 czerwca 2022 r. w sprawie II AKa 125/22”.

Powołując się na przepisy art. 427 § 2 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., obrońca oskarżonego, podniósł ponadto, że zaskarżone postanowienie jest dotknięte uchybieniem stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą, gdyż Sąd Najwyższy, stosując tymczasowe aresztowanie wobec M. M., orzekł zaskarżonym postanowieniem ponownie co do tego samego czynu tej samej osoby.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne. Z uwagi na treść zażalenia przypomnieć trzeba, że niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, a jego przedmiotem jest ocena prawidłowości zastosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania na mocy postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I KZ 61/23. Nie można w ramach tego postępowania podważać skuteczności innych rozstrzygnięć zapadających w sprawie oskarżonego w postępowaniu kasacyjnym.

Zwrócenie uwagi na powyższe było konieczne z uwagi na to, że w złożonym zażaleniu nie kwestionuje się istnienia przesłanek zastosowania wobec M. M. tymczasowego aresztowania – ani tej ogólnej z art. 249 § 1 k.p.k., ani tej szczególnej z art. 258 § 2 k.p.k. Przeciwnie, w konkluzji zażalenia wręcz przyznaje się, że decyzja o zastosowaniu najsurowszego środka zapobiegawczego może wydawać się zasadna.

Skarżący, kwestionując trafność zaskarżonego orzeczenia, posługuje się argumentacją, która dla wyniku niniejszego incydentalnego postępowania nie ma znaczenia. Nie jest ona też spójna, co w pewnym stopniu można usprawiedliwić złożonością sytuacji prawnej wywołanej okolicznościami, które legły u podstaw stwierdzenia przez Sąd Najwyższy w zaskarżonym orzeczeniu, że postanowienie z dnia 22 listopada 2023 r. o zastosowaniu tymczasowego aresztowania było dotknięte uchybieniem określonym w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Wbrew oczekiwaniom skarżącego, podnoszenie zaistnienia tych samych okoliczności w odniesieniu do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2023 r., sygn. akt I KK 152/23, nie stanowi o braku podstaw do stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego. Wyrok ten pozostaje w obrocie prawnym i kształtuje sytuację prawną oskarżonego. Jak wskazano w zarządzeniu z dnia 18 stycznia 2024, I KO 110/23, stwierdzającym brak podstaw do wznowienia z urzędu postępowania w sprawie I KK 152/23, w obecnym systemie procesowym brak drogi do uznania, że wydany w tej sprawie wyrok nie istnieje.

Nie może być również mowy o tym, że zastosowanie tymczasowego aresztowania zaskarżonym postanowieniem nastąpiło z naruszeniem powagi rzeczy osądzonej. Pierwsze wydane w tym przedmiocie postanowienie nie uprawomocniło się, gdyż zostało zaskarżone żaleniem obrońcy oskarżonego i na skutek jego uwzględnienia uchylone.

Nie tylko niesłusznym, ale i niezrozumiałym jest podnoszenie w zażaleniu naruszenia art. 426 § 2 k.p.k., skoro przyjęta przez Sąd Najwyższy korzystna dla oskarżonego wykładnia tego przepisu umożliwiła wniesienie rozpoznawanego zażalenia. Argumenty przemawiające za stosowaniem trybu postępowania określonego w art. 426 § 2 k.p.k. w szczególnej sytuacji procesowej zaistniałej w sprawie oskarżonego zostały szeroko przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Sąd Najwyższy argumenty te podziela, a powtarzanie ich w tym miejscu byłoby zbędne.

Na koniec z pewnym zdziwieniem należy odnotować pewną niekonsekwencję zażalenia, która dodatkowo osłabia jego argumentację. Z jednej bowiem strony skarżący kwestionuje orzeczenia wydane w sprawie oskarżonego w składzie orzekającym z udziałem sędziów powołanych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jako wydane przez „nie sąd”, z drugiej zaś, opiera argumentację zażalenia na poglądach wyrażonych w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca IV KZ 27/23 (w zażaleniu błędnie podano sygn. I KZ 27/23), które zostało wydane z udziałem sędziów powołanych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w tym samym trybie.

Kierując się powyższym i nie znajdując podstaw do stwierdzenia braku przesłanek do stosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania, orzeczono jak na wstępie.

[as]

[J.J.]

